

Pedagogisch beleid

Buitenschoolse opvang

MIMINE
BSO

A modern BSO that looks to the future

Inhoud

1	INFORMATIE OVER DE LOCATIES	3
1.1	Inleiding	3
1.2	De stamgroepen van de BSO	3
1.3	Ondersteuning van de beroepskrachten bij hun werkzaamheden door andere volwassenen.	3
1.4	De dagelijkse structuur	4
1.5	De oudercommissie	4
1.6	Medewerkers en stagiaires	5
1.7	Pedagogisch beleidsmedewerker/coach	6
1.8	Mentorschap	6
1.9	Uitstapjes met de kinderen	6
1.10	Aanwezigheid medewerkers en 3-uurs regeling	7
2	DE PEDAGOGISCHE VISIE	8
2.1	De 4 pedagogische basisdoelen	8
2.2	Algemene uitgangspunten	8
2.3	De pedagogen die ten grondslag liggen aan de pedagogische visie	9
3	HET WAARBORGEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID	12
3.1	Inleiding	12
3.2	De aspecten van een emotioneel veilige situatie.	12
3.4	Vertrouwen	13
3.5	9 contactprincipes	13
3.6	Onacceptabel gedrag	14
3.7	De sfeer in de groep.	16

3.8	Contact met ouders en informatieoverdracht.	16
4	HET BIEDEN VAN MOGELIJKHEDEN VOOR KINDEREN TOT ONTWIKKELING VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIE	18
4.1	Inleiding	18
4.2	Het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen	18
4.3	Ontwikkelen door spel	19
4.4	Visie op speelmateriaal	20
4.5	Wat bieden we aan?	21
4.6	Gebruik van radio, televisie, computer en tablets.	21
5.	HET BIEDEN VAN MOGELIJKHEDEN VOOR KINDEREN TOT ONTWIKKELING VAN DE SOCIALE COMPETENTIE	22
5.1	Inleiding	22
5.2	Contact met leeftijdgenootjes	22
5.3	Conflicten met leeftijdsgenootjes	23
5.4	De groepsruimtes	23
6	SOCIALISATIE; HET OVERDRAGEN VAN WAARDEN EN NORMEN	25
6.1	Inleiding	25
6.2	Hoe we bijdragen aan de overdracht van normen en waarden	25
6.3	Het plaatsingsgesprek en de dagelijkse mondelinge communicatie	26
BIJLAGE 1.	STAGEPROCEDURE BSO	27
BIJLAGE 2	PROTOCOL OPVALLEND GEDRAG	28

1 Informatie over de locatie

1.1 Inleiding

Mimine BSO is een BSO in hartje Enkhuizen.

Mimine BSO, gevestigd in ons speelcafé aan de Westerstraat 102, biedt een intieme, inspirerende en rustige ruimte voor kinderen van 4 tot en met 10 jaar.

Op schooldagen is onze ruimte in de middag volledig gereserveerd voor BSO-gebruik, wat een hoogwaardige ervaring biedt aan maximaal 20 kinderen per dag.

We hebben Mimine BSO opgericht om iets anders te bieden:

Een plek waar moderne zorg, emotioneel welzijn en creatieve vrijheid samenkomen, gebaseerd op de kernwaarden waarop we Mimine hebben gebouwd:

- Mindfulness
- Duurzaamheid
- Authentiek
- Verbondenheid met de gemeenschap
- Zelfrespect en vriendelijkheid

We willen dat kinderen zich thuis voelen, zich gezien voelen en na schooltijd de vrijheid hebben om te ontspannen, in een ruimte die kalm, natuurlijk en met hart en ziel is ontworpen.

1.2 De stamgroepen van de BSO

Bij Mimine BSO verwelkomen we maximaal 20 kinderen per dag in één basisgroep. Binnen de basisgroep worden er twee subgroepjes gemaakt, een groepje met de jongste kinderen en een groepje met oudere kinderen.

Elke groep wordt begeleid door een pedagogisch professional, die ervoor zorgt dat elk kind de ondersteuning, aandacht en begeleiding krijgt die past bij zijn/haar leeftijd. Deze structuur creëert een rustige, evenwichtige omgeving waarin zowel jongere als oudere kinderen zich kunnen ontwikkelen.

Elk kind wordt aan maximaal 3 vaste medewerkers gekoppeld (de zogenaamde vaste gezichten). Er wordt altijd één van de vaste gezichten ingepland, uitgezonderd overmacht-situaties bijvoorbeeld als er bij ziekte, verlof of vakantie echt geen mogelijkheid is om een vast gezicht in te plannen. We zorgen er dan wel voor dat het kind wel bekend is met één of meerdere pedagogisch professionals die dag. Elk kind heeft een mentor: een pedagogisch professional (een vast gezicht) die contactpersoon is voor de ouders, de observaties en oudergesprekken doet en belangrijke informatie doorgeeft aan collega's.

Bij de inzet van de pedagogisch professionals wordt er altijd gekeken naar de beroepskrachtekindratio. Hiervoor wordt de rekentool 1ratio.nl gebruikt.

Ouders kunnen naast de vaste dagdelen ook extra dagdelen aanvragen. Dit wordt alleen toegezegd als de beroepskracht-kindratio het toe laat dat het kind extra komt. Bij het plaatsen van een kind op een andere dag dan de vaste dag, wordt er ook gekeken of het kind aansluiting heeft in de groep en de pedagogisch professional kent.

1.3 Ondersteuning van de beroepskrachten bij hun werkzaamheden door andere volwassenen.

De pedagogisch professionals worden op verschillende manieren ondersteund door andere volwassenen. Ten eerste is er de algemene ondersteuning van de houder van Mimene BSO. Ten tweede wordt er pedagogische ondersteuning gegeven door pedagogisch coach Theresia Tel van Start Kinderopvang.

Ten derde is er de inhoudelijke ondersteuning door structurele deskundigheidsbevordering en werkbegeleiding. Jaarlijks volgen de medewerkers een (herhalings-)cursus kinder-EHBO. Daarnaast zijn er een groot aantal medewerkers die jaarlijks BHV-training krijgen. De aandachtfunctionarissen (medewerkers die het aanspreekpunt zijn bij vermoedens van kindermishandeling)

volgen regelmatig een training op dit gebied.

Wanneer er 1 pedagogisch professional op de groep staat wordt er altijd geregeld dat er een achterwacht is in het gebouw voor het geval er een calamiteit is. De achterwacht is houder Laetitia Selij, mede-ondernemer Joeri Schrouff of collega Cindy. Wanneer er 2 pedagogisch professionals op de groep staan en er geen extra collega in het pand is, is er een achterwacht (veelal een van de ondernemers) op maximaal 15 min. rij-afstand van de locatie.

Wanneer er meerdere pedagogisch professionals aanwezig zijn en er is een calamiteit, wordt de houder direct gewaarschuwd zodat er zo snel mogelijk ondersteuning geboden kan worden (zie ook noodplan)

1.4 De dagelijkse structuur

De pedagogisch professionals en waar nodig ook de houder en mede-ondernemer van Mimine halen de kinderen van school en brengen ze naar de BSO. Van de volgende scholen kunnen kinderen worden opgehaald: Pancratius, De Tweemaster, Het Spaans Leger en De Wegwijzer. De jongste kinderen worden in een bolderwagen naar de BSO gereden, de oudere kinderen lopen mee. De scholen zitten allemaal op een paar minuten loopafstand. Er wordt gekozen voor de meest veilige looproute. Zowel de kinderen als pedagogisch professionals dragen een hesje voor herkenbaarheid en veiligheid.

Wanneer de kinderen uit school komen mogen ze eerste even vrij spelen, om even om te kunnen schakelen en te kunnen ontladen. Daarna gaan de kinderen aan tafel en krijgen ze wat eten en drinken. Dit moment wordt gebruikt om met de kinderen in gesprek te gaan en te horen hoe hun dag is geweest.

Na dit gezamenlijke eet-en drinkmoment is er voor de kinderen ruimte om mee te doen aan een activiteit of ze kunnen weer vrij spelen. Ook gaan de kinderen altijd even naar buiten. Het buitenspelen vindt plaats op het schoolplein van de Pancratiusschool. Deze school ligt op 2 minuten loopafstand. Als de kinderen ernaartoe gaan dragen ze allemaal een hesje. De jongste kinderen gaan in de bolderwagen en de oudere kinderen lopen mee.

Aan het eind van de middag is er nog een keer de gelegenheid voor de kinderen om wat te eten en te drinken voordat ze weer worden opgehaald.

1.5 De oudercommissie

De oudercommissie adviseert Mimine BSO over het beleid ten aanzien van:

- de uitvoering van het bieden van verantwoorde kinderopvang
- voeding, pedagogische visie, veiligheid en gezondheid;
- openingstijden;
- spel- en ontwikkelingsactiviteiten;
- klachten en klachtenregeling;
- de prijs van kinderopvang.

De leden van de oudercommissie worden gekozen uit en door de ouders waarvan een kind door Mimine BSO opgevangen wordt. In de praktijk zijn er meestal minder kandidaten dan zetels en worden de oudercommissieleden zonder verkiezingen benoemd. De bevoegdheden en facilitering (budget, ondersteuning) van de oudercommissie worden vastgelegd in een reglement.

De oudercommissie kan zelf bepalen hoe ze haar adviestaken uitvoert. Vaak gebeurt dat in bijeenkomsten, waarin de leden met elkaar en met de ondernemers onderwerpen bespreken.

Mimine BSO probeert vanaf de start een oudercommissie op te richten. Wanneer dit niet lukt door onvoldoende ouders die willen deelnemen, worden ouders door middel van 'Alternatieve Ouderraadpleging' op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en aanstaande wijzigingen in het beleid.

Mimine BSO zorgt ervoor dat ouders kunnen meedenken en vraagt advies aan ouders voordat er wijzigingen worden doorgevoerd.

Dit wordt gedaan door middel van:

- ouderavonden
- persoonlijke gesprekken
- nieuwsbrieven

1.6 Medewerkers en stagiaires

De (pedagogisch) professionals beschikken over de juiste diploma's, VOG en opleiding volgens de wet- en regelgeving. Alle pedagogisch professionals hebben een EHBO-certificaat of volgen op korte termijn na indiensttreding een cursus om een geldig kinder-EHBO-certificaat te behalen.

Momenteel is er één vaste pedagogisch professional, Nikki. Zij is alle dagen waarop BSO Mimine open is aanwezig, uitgezonderd dagen waarop ze ziek is of verlof heeft. Wanneer Nikki niet kan werken zal invalkracht Cindy ingezet worden.

De pedagogisch professional werkt op maandag, dinsdag en donderdag van 13.30-18.30 uur. Op woensdag is zij aanwezig van 11.30-18.30 uur. In de tijd voordat de kinderen moeten worden opgehaald worden er voorbereidingen getroffen voor de BSO-middag. Aan het einde van de dag is er ook een kwartier de tijd voor afrondende werkzaamheden.

Wanneer er stagiaires worden begeleid in de organisatie worden deze gekoppeld aan een "vaste stagebegeleider". De stagiaire wordt altijd boventallig ingezet.

De taken die de stagiaires krijgen en de dingen die ze in de loop van hun stage leren, hangen deels af van hun leerjaar en de groei van de stagiaire.

We werken met een stageprocedure die duidelijke taken en stappen omschrijft.

Wanneer een stagiaire een taak onder de knie heeft, wordt deze afgetekend en kan ze zich richten op de volgende taak. We starten met de eenvoudige taken en ze worden steeds moeilijker of brengen meer verantwoordelijkheden met zich mee. Er staat geen tijdspad omschreven wanneer een taak onder de knie moet zijn. Dit is per stagiaire verschillend. De ene stagiaire gaat sneller door de taken heen dan de ander. Een stagiaire in haar laatste jaar, met meer ervaring zal alle stappen kunnen doorlopen (afhankelijk van inzet en groei). Een stagiaire in haar eerste jaar, zal langer doen over de eerste stappen en zal niet alle taken kunnen leren.

In de stageprocedure worden ook de protocollen en beleidsdocumenten meegenomen, die de stagiaire moet lezen.

Zie bijlage 1 voor de stageprocedure van de BSO.

We hebben een stagiaire van de Hogeschool van Amsterdam: Isa Acda, eerstejaarsstudent Pedagogiek.

Haar stage loopt van 27 oktober 2025 tot juni 2026, met een totaal van 168 uur. Ze zal elke maandagmiddag bij ons aanwezig zijn.

BBL'ers

Een stagiaire van een BBL-opleiding wordt binnen Mimine BSO gezien als pedagogisch professional in opleiding en ontvangt daarbij dezelfde informatie als de gediplomeerde pedagogisch professionals. De desbetreffende coördinator stelt de mate waarin iemand formatief inzetbaar is als pedagogisch professional op de groep, vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleider op de groep. (hiervoor wordt gebruik gemaakt van het formulier Ontwikkelingsplan BBL-er) Het gehele beleid aangaande BBL-stageplekken staat beschreven in het beleid Inzet BBL-er.

Mimine BSO zorgt ervoor dat er niet meer BBL-ers zijn dan toegestaan volgens de CAO.

Op dit moment is er geen BBL-er aan het werk bij Mimine BSO

1.7 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Het is verplicht om binnen de organisatie een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach (of een combinatiefunctie) te hebben.

Bij de BSO van Mimine BSO is houder Laetitia Selij de pedagogisch beleidsmedewerker.

De pedagogisch beleidsmedewerker heeft de volgende taken:

- Helpen met het ontwikkelen van het pedagogisch beleid
- Het implementeren van het pedagogisch beleid in de organisatie

Er moet 50 uur per jaar aan ontwikkeling en implementatie van het pedagogisch beleid worden besteed. Vanwege de start van de BSO op 25 augustus 2025 is de ureneis voor 2025: 17 uur.

De pedagogisch coach van Mimine BSO is Theresia Tel van Start Kinderopvang.

De pedagogisch coach heeft de volgende taken:

- Het coachen van medewerkers op de werkvloer in het werken met de pedagogische visie
- Het ondersteunen van medewerkers wanneer ze pedagogische vragen hebben.
- Het voeren van coaching gesprekken (zowel op het pedagogisch als op het persoonlijke vlak)
- Het geven van werkbegeleidingen/ trainingen over pedagogische onderwerpen
- Het leiden van intervisiegesprekken

Berekening aantal uren pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Er moet minimaal 10 uur per fte pedagogisch professionals aan pedagogische coaching worden gedaan. Op het moment van starten werken er 2 pedagogisch professionals (een vaste medewerker en een invaller) en is er sprake van 25 uur aanwezigheid van pedagogische professionals per schoolweek. Dit komt gemiddeld uit op 19,2 uur per week, wat hetzelfde is als 0,53 fte.

Bij 0,53 fte zou er in een heel jaar 5,3 uur aan pedagogische coaching gedaan

moeten worden. Echter BSO Mimine is in 2025 maar iets meer dan 4 maand open. Het daadwerkelijke aantal verplichte coachuren voor 205 komt daarmee op 1,8 uur.

1.8 Mentorschap

Elk kind heeft een mentor. Tijdens het plaatsingsgesprek wordt aan de ouders verteld wie de mentor is. Bij voorkeur doet de mentor dit plaatsingsgesprek ook zelf. Ouders kunnen te allen tijde nakijken wie hun mentor is via de ouderlogin van de app KOVnet. Wanneer er een mentor vervangen moet worden, wordt dit persoonlijk aan ouders kenbaar gemaakt.

De mentor zorgt er voor dat belangrijke informatie over het kind of het gezin gedeeld wordt in het team. De mentor doet de oudergesprekken en de overdracht naar een volgende groep.

1.9 Uitstapjes met de kinderen

Mimine BSO is alleen in schoolweken open. Tijdens de BSO-middagen worden er geen uitstapjes georganiseerd, met uitzondering van wandelingen van maximaal 10 minuten, bijvoorbeeld naar het Hertenkamp en omliggende parkjes binnen dezelfde afstand. Hiervoor wordt bij de aanmelding toestemming gevraagd van ouders.

1.10 Aanwezigheid medewerkers en 3-uurs regeling

Op dit moment is er één pedagogisch medewerker aanwezig op de groep, van 13.30-18.30 of van 11.30-18.30 uur. Dit is in overeenstemming met de Beroepskracht-kindratio. Er wordt niet afgeweken van de 3- uursregeling.

2 De pedagogische visie

2.1 De 4 pedagogische basisdoelen

In de beleidsregels kwaliteit kinderopvang, behorend bij de Wet Kinderopvang, wordt de voorwaarde gesteld dat in een pedagogisch beleid beschreven staat hoe de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven (2000) gerealiseerd worden.

Deze basisdoelen zijn:

- Het waarborgen van emotionele veiligheid.
- Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van persoonlijke competentie.
- Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van sociale competentie.
- Socialisatie; het overdragen van waarden en normen.

In onderstaande hoofdstukken zullen we deze basisdoelen uitwerken.

2.2 Algemene uitgangspunten

Bij Mimine BSO geloven we in:

Vrijheid binnen structuur

Kinderen mogen zelf kiezen hoe ze meedoen, binnen een rustig en begeleid ritme dat zowel zelfstandig werken als veiligheid ondersteunt.

Emotionele ontwikkeling

Elke middag starten we met ons Mimine Moment: een gezellig samenzijn aan tafel waar we een snack delen en inchecken — “Wat was het leuke aan jouw dag? En wat was lastig?”

We integreren mindfulness, rustige overgangen, emotiekaarten en zachte oefeningen zoals kinderyoga om emotioneel bewustzijn te bevorderen.

Duurzame creativiteit

Onze activiteiten maken gebruik van natuurlijke en herbruikbare materialen, stimuleren de verbeelding en omvatten bakken, buitenspelen, tuinieren en zintuiglijk knutselen.

Respect voor individualiteit

Elk kind is welkom precies zoals het is. Er is geen prestatiedruk, alleen ruimte om te ontdekken, op te laden en gewoon te zijn.

Ons team bestaat uit opgeleide pedagogisch professionals die mindfulness, duurzaamheid en emotionele intelligentie omarmen, allemaal natuurlijk verweven in het ritme van elke middag.

3 Het waarborgen van emotionele veiligheid

3.1 Inleiding

Wij willen kinderen in de gelegenheid stellen zich in hun eigen tempo te ontwikkelen. Dit doen we door de ontwikkeling en belevingswereld van het kind te volgen en hierop aan te sluiten door het aanbieden van ervaringen die bij het kind passen en het kind verrijken.

Wanneer een kind zich emotioneel veilig voelt kan het zich optimaal ontwikkelen.

3.2 De aspecten van een emotioneel veilige situatie.

Een emotioneel veilige situatie kan geboden worden door drie aspecten: een goede interactie tussen pedagogisch professional en kind, goede interactie tussen kinderen onderling en een goed ingerichte ruimte. De invoelende (sensitieve) pedagogisch professional is van groot belang. Door hun grotere sociale en cognitieve (verstandelijk) vermogen zijn de pedagogische medewerkers in staat een kind goed te begeleiden en hun een gevoel van emotionele veiligheid te geven. Daarna komt de omgang met leeftijdsgenootjes. Door regelmatige interacties met dezelfde kinderen kan een kind positieve relaties met leeftijdsgenootjes ontwikkelen die bijdragen tot een gevoel van veiligheid en welbevinden.

Tot slot kan ook de inrichting van de ruimte bijdragen aan een gevoel van veiligheid en geborgenheid bij kinderen. Denk hierbij aan warme kleuren, gezellige sfeer, gebruik van materiaal.

3.3 Het wennen

Het wennen voorafgaand aan de plaatsing is een belangrijk onderdeel als het gaat om emotionele veiligheid. Het aantal wenmomenten wordt afgestemd op de individuele vraag en situatie van het kind, de ouder(s)/verzorger(s) en de

(basis)groep. In de praktijk betekent dit meestal 2 wenmomenten. De wenmomenten zijn:

- *de rondleiding*. Wanneer het kind mee is tijdens de rondleiding kan het de groepsruimtes alvast verkennen in het bijzijn van de ouders. Tijdens het gesprek wat de ouders met de ondernemer heeft wordt het kind de ruimte gegeven om op ontdekkingstocht te gaan.
- *het plaatsingsgesprek*. Dit gesprek wordt meestal gekoppeld aan de eerste meedraaiochtend of middag, maar kan ook als een los wenmoment gezien worden.
- *meedraai- middag*. Elk kind kan in ieder geval 1 keer meedraaien in de groep. We doen dit bij voorkeur op een dag waarop het kind ook gaat komen. Zo ziet het de groep kinderen en de vaste pedagogisch professionals. Als het niet mogelijk is om te wennen op de vaste opvang dag, dan wordt ervoor gezorgd dat er in ieder geval een pedagogisch professional aanwezig is die ook op de vaste opvangdag er is. Tijdens het wennen wordt aan het kind uitgelegd hoe het ophalen van school in zijn werk gaat. Wie hem/haar op komt halen en met welke auto.

3.4 Vertrouwen

Het uitgangspunt is dat elk kind zich thuis voelt op de BSO en zich veilig voelt. Het kind moet vertrouwen hebben in de pedagogisch professionals. Dit doen de pedagogisch professionals door ervoor te zorgen dat alle kinderen aandacht krijgen tijdens een BSO-middag, ook de kinderen die hier niet expliciet om vragen.

Elke middag starten we met ons Mimine Moment: een gezellig samenzijn aan tafel waar we een snack delen en inchecken — “Wat was het leuke aan jouw dag? En wat was lastig?”

We integreren mindfulness, rustige overgangen, emotiekaarten en zachte oefeningen zoals kinderyoga om emotioneel bewustzijn te bevorderen.

3.5 9 contactprincipes

Het sensitief en responsief zijn doen we door de 9 contactprincipes toe te passen:

- 1) Contactinitiatieven herkennen en “lezen” van de lichaamstaal van het kind (stralen, praten, huilen, kijken)
- 2) Toewending / aankijken
 - a. oogcontact maken, terugkijken, bevestigen, ja-knikken, ja-zeggen, meedoen, instemmend benoemen.
 - b. aanhouden van een prettige stem, rustig stemritme, bepaalde toonhoogte.

3) Ontvangen / spiegelen van initiatieven en aansluiten bij initiatieven van het kind
a herkenning van het contactinitiatief wordt teruggegeven in woord en/of lichaamstaal.

b. nagaan of je het kind begrepen hebt,. Kom eventueel moet een nieuw idee, verdieping of een positieve ombuiging.

4) Beurten geven en beurten verdelen

Het opbouwen van een positieve reeks beurten.

5) Afstemmen op de ontwikkeling van het kind

Kennis hebben over de sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling van het kind en je en je contact hierop aanpassen.

6) Positief leidinggeven

Zonder dingen uit handen te nemen of ongevraagd hulp te bieden. Biedt eventueel structuur, zorg voor evenwicht en bied rust. Probeer de sfeer positief te houden, door bij te sturen en eventueel om te buigen. Biedt begeleiding bij conflicten. Maak contact onderling mogelijk.

7) Instemmend benoemen

Op een prettige manier sociaal attent zijn, voordoen. Op een prettige manier vertellen wat het kind doet, volgen wat het kind doet.

8) Positief labelen

Goede bedoelingen die niet overkomen, positief benomen. Bijvoorbeeld een kind wil een ander kind helpen met het maken van een moeilijke puzzel, maar neemt de puzzel over, waardoor het andere kind boos wordt. Je kunt dan zeggen: "B, volgens mij wil je A helpen, klopt dat? Maar nu kan A de puzzel niet meer maken. Misschien kunnen jullie de puzzel samen gaan maken

9) Waarderen/ sociaal attent zijn

Expliciet laten merken wat je prettig vindt. Dit kan door een complimentje (wat heb je daar je best op gedaan) en even wat extra aandacht.

3.6 Onacceptabel gedrag

Op de BSO vraagt onacceptabel gedrag van de pedagogisch professionals een alerte en onderzoekende houding. Kinderen komen vanuit school direct naar de BSO en kunnen dan vanuit eerder beleefde situaties sterk reageren. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een conflict wat het kind op school heeft gehad. Een kind kan dat heel goed meenemen naar de BSO-situatie.

Onacceptabel gedrag is altijd een verzoek om hulp.

Wat heeft het kind daarbij nodig? Het ene kind zal het heerlijk vinden om erover te praten, het andere helemaal niet. Dan is het vooral aan de orde om te doen: laten

zien hoe iets anders kan en dit benoemen. Het vraagt van de pedagogisch professional zich in te leven in de situatie van het kind en daarop af te stemmen. Het kind moet zich gehoord en gesteund voelen. Het uitgangspunt is dat het kind geaccepteerd wordt zoals het is, met al zijn (eigen)aardigheden.

Pedagogisch professionals benaderen de kinderen met een open houding. Ze vragen hierbij steun van collega's door te vragen: "Hoe heb ik het gedaan en hoe zou jij het doen?".

Onacceptabel gedrag waarbij de veiligheid van andere kinderen in gevaar komt moet direct gestopt worden.

Dit doen we door als volgt de handelen:

- stop gedrag op een heldere en duidelijke manier
- leg kort de regel van de groep uit, waar het kind zich niet aan houdt.
- geen negatieve emotie tonen
- gevoel laten ontladen en dit aanmoedigen
- toon respect (geen kleinerende opmerkingen)
- houd een vriendelijke toon
- gebruik weinig woorden
- blijf bij de ik-boodschap

De kern van bovengenoemde aanpak is:

- geef de grens aan
- toon respect
- bied hulp

Pesten valt onder onacceptabel gedrag.

Hierbij is het belangrijk om aandacht te hebben voor de gepeste, maar ook voor de pester. Want waar komt het pest-gedrag vandaan?

Wanneer de oorzaak van het pesten gevonden kan worden, dan proberen we het kind dat pest hiermee te helpen en te begeleiden.

Het gepeste kind helpen we ook. We luisteren goed naar het kind en erkennen het gevoel. We bespreken met het kind hoe het in de toekomst om kan gaan met vergelijkbare situaties (bijvoorbeeld hulp vragen van de pedagogisch professional of de eigen grens duidelijk aan geven)

Ook houden we onze oren en ogen goed open, om te voorkomen dat het pestgedrag verder gaat.

Wanneer er vaker gepest wordt gaan dit tijdens een groepsgesprek bespreken met de kinderen. Ook kunnen we eventueel een middel inzetten om dit te bespreken

(bijvoorbeeld een boek of spel wat te vinden is op Lesmateriaal Grapje! Moet toch kunnen?! - Week tegen pesten).

3.7 De sfeer in de groep.

Er heerst een ontspannen open sfeer in de groep. Dit doen wij door:

- Niet te schreeuwen of te roepen door de groep maar de kinderen zoveel mogelijk individueel te benaderen. Ook bij het corrigeren van ongewenst gedrag. We stoppen ongewenst gedrag dan ook door het kind te benaderen op een duidelijke maar vriendelijke toon.
- We proberen contactinitiatieven te herkennen en hierop te reageren (interactie). We reageren op lichaamstaal, verbale signalen en oogcontact van het kind. We geven aan dat we het contact herkennen, ook al zijn we ergens mee bezig: "Ja, wat goed van je. Ik kom zo bij je als ik klaar ben met".
- Van groot belang is niet alleen wat we zeggen maar ook hoe we het zeggen (prettige conversatietoont).
- We volgen het spel van het kind en storen ze zo weinig mogelijk. Kijk naar de kinderen zonder te praten, het kind voelt dan je aanwezigheid en betrokkenheid. Als er toch iets gezegd wordt praten we over de activiteiten waarop de aandacht van het kind gericht is. We spelen mee in de fantasiewereld van het kind en laten ons daarbij leiden door de structuur die door het kind geschapen is. We corrigeren een kind niet in zijn spel tenzij het daar zelf om vraagt.
- We hebben begrip als iets niet lukt en laten kinderen de ruimte om hun teleurstelling of verdriet te ervaren. We delen in het plezier en succes.
- We zorgen voor adequate inrichting en het aanbieden van spelmaterialen.
- Waar mogelijk maken we gebruik van de ruimte en rust van de buitenruimte. We stimuleren kinderen om buiten te spelen.

3.8 Contact met ouders en informatieoverdracht.

Wanneer ouders vertrouwen hebben in de pedagogisch professionals en hun kind hierdoor met een gerust gevoel naar Mimine BSO laten gaan draagt dit ook bij aan de emotionele veiligheid van het kind. Dit vertrouwen groeit door bewuste aandacht en een goede informatieoverdracht.

Tijdens het ophalen wordt er altijd even tijd voor de ouder vrijgemaakt voor een overdracht. Er wordt heel bewust informatie gedeeld. Voor ouders is het belangrijk om te weten dat hun kind echt gezien is deze middag. Vertel daarom altijd een leuke anekdote. Iets wat hun kind gedaan heeft, hoe het ergens op reageerde of een leuke uitspraak. Wanneer er iets niet goed ging, weeg dan af of het verstandig is om het tijdens de overdracht met ouders te bespreken.

Doe je dit wel, omdat je je zorgen maakt over de oorzaak van het gedrag, let dan wel op de volgende dingen:

- Je vertelt geen negatieve dingen over het kind, waar het kind bij is. Als je niet open kunt praten met de ouder op dat moment dan vraag je of je een afspraak kunt maken.
- Ongewenst gedrag op de BSO lossen we op de BSO op. Thuis mag het kind een nieuwe start maken.
- Bij ouders blijven de dingen die niet goed gaan veel sterker hangen dan de dingen die wel goed gaan. Doseer daarom de negatieve punten en zorg dat je niet elke keer dat de ouder komt iets 'negatiefs' zegt. Als het echt niet goed gaat kun je beter een oudergesprek plannen.
- Laat duidelijk merken dat je het kind niet afwijst om zijn gedrag, maar dat je graag er achter wilt komen waarom een kind dit gedrag laat zien. Daarvoor heb je de hulp van de ouders nodig. Je wilt dit samen met hen verbeteren.
- Negatief gedrag komt vaak voort uit kwaliteiten die te sterk ingezet worden. Bij een overdracht naar ouders kun je dit gebruiken.

Enkele voorbeelden:

- * Iemand die haantje de voorste is durft in de groep zichzelf te laten zien.
- * Iemand die niet mee doet is observeert misschien graag en is bescheiden.
- * Iemand die bezig is, kan goed voor zichzelf op komen.

De kinderen hebben een vaste mentor. Elk jaar worden de kinderen geobserveerd door de mentor. Dit doen we aan de hand van onze observatieformulieren. Deze observatie zal de vaste mentor bespreken met de ouders in een oudergesprek.

Bij het intakegesprek van een nieuw kind, wordt vermeld wie de mentor wordt.

4 Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van de persoonlijke competentie

4.1 Inleiding

Met de ontwikkeling van de persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit, die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Maar ook de verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals de motorische, creatieve (spel, muziek) de taal- en cognitieve ontwikkeling horen bij het ontwikkelen van de persoonlijke competentie. Wij vinden dat kinderen de ruimte moeten krijgen om zich op zijn/haar eigen tempo te ontwikkelen.

Onze visie is gericht op de individuele ontplooiing van kinderen. Wij vertrouwen erop dat elk kind dat in z'n eigen tempo doet. Toch vinden we het belangrijk dat pedagogisch professionals de ontwikkeling van de kinderen wel in de gaten houden en aan de bel trekken als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind.

4.2 Het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen

Als een kind zich goed voelt is het vrolijk, zorgeloos, onderzoekend, ontdekkend en nieuwsgierig. Hierdoor ontwikkelt het kind zich, het voelt zich fijn, veilig en vertrouwd en gaat op ontdekking. Het is aan de deskundigheid van de pedagogisch professionals om, wanneer een kind zich niet lekker voelt (dus een verstoring van dit welbevinden), dit te onderkennen. Dit gebeurt in nauw overleg met de ouders. De mentor van het kind heeft hierin het contact met ouders. De pedagogisch professional wordt hierin ondersteund door trainingen en regelmatige werkbegeleiding.

Natuurlijk begeleiden en volgen we de ontwikkeling en het welbevinden van een kind. Er wordt op gelet dat ieder kind dat aanwezig is iedere dag "echt gezien" (dus bewust gevolgd wordt). Ook volgen we kinderen door schriftelijke observaties en (dagelijkse) gesprekken met ouders. Als blijkt dat een kind zich niet optimaal ontwikkelt, kunnen er verdere stappen genomen worden. Naast de observaties vanuit het kind-volgsysteem kennen we het Protocol Signalering van mogelijke ontwikkelingsproblemen. Ouders worden altijd op de hoogte gesteld van de observaties als deze gehouden zijn. De observatie wordt met hen besproken. Als er aanleiding toe is kunnen ouders verwezen worden naar het centrum jeugd en gezin

of de huisarts. Als organisatie hebben wij de rol ouders daarin te adviseren en te ondersteunen. De keuze in de te nemen stappen is aan de ouders.

De pedagogisch professionals en de houder hebben regelmatig een teamoverleg waarin het welzijn en de ontwikkeling van alle kinderen wordt besproken. Daarnaast ondersteunt de pedagogisch coach bij vragen over de ontwikkeling van een kind. Desgewenst kan de pedagogisch professional een training volgen of een vorm van intervisie.

4.3 Ontwikkelen door spel

In de ontwikkeling van kinderen neemt het spel een essentiële plaats in. Het kan gezien worden als het dagelijks brood voor kinderen. In spel kunnen kinderen hun creativiteit kwijt en leren kinderen wie ze zijn. In spel kunnen kinderen experimenteren met wat ze in de werkelijkheid hebben leren kennen. Kinderen leren ook in sociaal opzicht van samenspelen: rekening houden met elkaar, beurten geven en verdelen. Ook op de andere ontwikkelingsgebieden, zoals motorisch, cognitief, taalvaardigheid worden de kinderen uitgedaagd door middel van spel. Door zich al spelend te ontwikkelen op allerlei vlakken zal het kind steeds zelfstandiger kunnen functioneren in een veranderende omgeving.

Van groot belang hierin is hoe we kinderen de mogelijkheid bieden te gaan spelen en te begeleiden in hun spel.

Kinderen begeleiden in hun spel, zonder ze te storen, doen we door de 11 interactiestrategieën toe te passen.

1. Doe op ooghoogte met de kinderen mee.
2. Observeer: verzamel informatie, voel in en luister naar de kinderen.
3. Volg het voorbeeld van de kinderen en doe om beurten iets.
4. Maak opmerkingen om een gesprek te beginnen.
5. Benoem en beschrijf wat de kinderen doen.
6. Laat blijken dat je geïnteresseerd bent in wat de kinderen zeggen.
7. Moedig de kinderen aan om door te gaan en ondersteun het gesprek.
8. Stel niet te veel vragen.
9. Bied kinderen ondersteuning en contactmogelijkheden.
10. Speel mee met de kinderen.
11. Moedig kinderen aan zelf problemen op te lossen.

Om het spel goed tot zijn recht te komen moet je als pedagogisch professional soms wat structuur aan brengen. Dat betekent dat je met kinderen afspreekt waar ze gaan spelen. Maak ook bewuste keuzes hoeveel kinderen je met elkaar laat spelen. Wanneer een groepje heel mooi aan het spelen is kun je er voor kiezen dat er niet steeds nieuwe kinderen bij komen spelen. In andere gevallen is het prima om het los te laten, hoe meer zielen hoe meer vreugd is soms het geval. Leg ten alle tijden aan kinderen uit waarom je een bepaalde keuze maakt.

4.4 Visie op activiteiten en speelmateriaal

Mimine BSO heeft een speelomgeving gecreëerd waar kinderen naar hartenlust vrij kunnen spelen. In de verschillende speelhoeken kunnen ze met veel fantasie en creativiteit spelen.

Zo zijn er de volgende speelhoeken:

- dokterspraktijk
- bouwhoek
- supermarkt
- brandweer
- politiebureau
- bakkerij
- lees/relax-hoek

De speelhoeken zijn gecertificeerd en prachtig aangekleed met mooie, degelijke (veelal) houten materialen.

Mimine BSO heeft daarnaast ook andere materialen die door de kinderen aan tafel gebruikt kunnen worden zoals: Knutselmateriaal en spelletjes.

Bij Mimine BSO kunnen kinderen ook kook- en bakactiviteiten doen.

De BSO is voor de kinderen een vorm van vrije tijd. De kinderen hebben gedurende de schooldag veel aan hun tafeltje geconcentreerd moeten werken. Op de BSO moeten ze zich kunnen ontladen en zelf kunnen kiezen wat ze gaan doen.

Vrij spel is dan ook erg belangrijk op de BSO.

Sommige kinderen hebben echter moeite om te kiezen waar ze mee gaan spelen of zijn snel uitgekeken op materiaal. Het is aan de pedagogisch professionals om hierop in te spelen en het kind te begeleiden in zijn/haar spel.

De pedagogisch professionals zullen zo nu en dan een voorstel inbrengen voor een activiteit, om op die manier wat variatie aan te brengen en kinderen nieuwe ervaringen op te laten doen. De kinderen mogen kiezen of ze aan de activiteit mee willen doen.

5. Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van de sociale competentie

5.1 Inleiding

Het begrip sociale competentie verwijst naar een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, delen, samenwerken, helpen en conflicten oplossen.

Kinderen worden bij Mimine BSO begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht. Op die manier kunnen ze steeds zelfstandiger relaties met anderen opbouwen en onderhouden.

5.2 Contact met leeftijdgenootjes

Het omgaan met andere leeftijdsgenoten is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen.

Kinderen leren door het omgaan met leeftijdgenootjes zaken zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen (als je speelgoed afpakt van een ander dan heeft een ander verdriet), communiceren, delen, samenwerken, helpen en conflicten oplossen. Het is belangrijk dat pedagogisch professionals dit op de juiste manier begeleiden. Als kinderen namelijk te veel negatieve ervaringen opdoen in de omgang met andere kinderen, dan lopen zij een verhoogd risico op de ontwikkeling van agressiviteit en teruggetrokken gedrag. Het is dus van belang om de omgang tussen kinderen in goede banen te leiden.

Dit doen pedagogisch professionals door een fijne sfeer te creëren in de groep. Ze geven het goede voorbeeld door op een rustige, respectvolle manier te praten tegen de kinderen. Ze stimuleren de kinderen om ook rustig te praten. Kinderen die buiten de groep vallen betrekken ze bij de groep.

De pedagogisch professionals geven zo veel mogelijk positieve aandacht aan de kinderen en zorgen dat elk kind zich gezien en gehoord voelt. Ze laten merken dat elk kind er mag zijn op de groep en zijn/haar kwaliteiten heeft. Ze stralen ook warmte en enthousiasme uit. Deze warme en positieve sfeer draagt eraan bij dat kinderen ook op een positieve manier met elkaar om gaan.

Als een kind uit de groep iets verdrietigs meemaakt of (langdurig) ziek is wordt hier aandacht aan besteed binnen de groep. De groep kan dan eventueel iets maken

voor het groepsgenootje. Op deze manier leert een kind zich inleven in de ander en leert het steun te geven aan een ander.

5.3 Conflicten met leeftijdsgenootjes

Ruzie tussen kinderen komt regelmatig voor op de groep. Het is niet de bedoeling dat de pedagogisch professional altijd ingrijpt. Veel meningsverschillen spelen zich af in een paar seconden en dan lost het zich vanzelf op. De kinderen gaan elk wat anders doen of spelen weer vreedzaam verder. Allereerst kijkt de pedagogisch professional dus of zij wel of niet in moet grijpen. Kinderen zijn vaak heel capabel om zelf een aanvaring op te lossen.

Begeleiding bieden is nodig als:

- Het te gevaarlijk wordt,
- De ruzie maar blijft doorgaan,
- De partijen te ongelijk zijn,
- Er iets vernield wordt.

Belangrijk is hierbij het volgende:

- Er wordt een neutrale houding aangenomen (geen partij trekken dan moet het kind immers tegen twee personen opboksen in plaats van 1 en dan wordt het nog bozer).
- De pedagogisch professional gaat naar de kinderen toe en stopt hun gedrag met woorden en soms met daden; de kinderen worden uit elkaar gehaald of het voorwerp waarom gevochten wordt, wordt even afgenomen. De pedagogisch professional zorgt dat ze op ooghoogte is zodat ze de kinderen goed kan zien en zij haar.
- Er wordt een ik-boodschap gebruikt om aan te geven wat de situatie voor de pedagogisch professional betekent: "Ik zie dat jullie ruzie hebben".
- Er worden neutrale vragen gesteld en actief geluisterd: "Wat is er aan de hand?" (l.p.v. "Waarom heb je dat gedaan?").
- Er wordt geholpen om de ruzie op te lossen door middel van overleg. De kinderen bedenken zelf een oplossing (de pedagogisch professional kan wel oplossingen toevoegen). Er wordt nagegaan of de oplossing goed begrepen wordt, door de oplossing nog eens te benoemen en te vragen of iedereen het daar mee eens is.

Een pedagogisch professional die de interacties tussen kinderen goed begeleid, besteedt niet alleen aandacht aan negatieve interacties en conflicten tussen kinderen, maar reageert ook positief wanneer zij positieve interacties en pro-sociaal

gedrag laten zien. Ook dit gaat via de ik-boodschap: "Ik vind het leuk om te zien hoe jullie samen aan het tekenen zijn".

6 Socialisatie; het overdragen van waarden en normen

6.1 Inleiding

Om goed te functioneren in de samenleving waarvan zij deel uitmaken, moeten kinderen zich de waarden en normen, ofwel de “cultuur” van die samenleving eigen maken. Ouders leren kinderen niet alleen de gedragsregels die binnen het gezin gelden maar ook de waarden en normen die zij van belang achten voor het functioneren van hun kind buiten het gezin. De kinderopvang kan zorgen voor een nog breder kader. Bij Mimine BSO worden kinderen gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Hierbij hebben we oog voor een respectvolle omgang met anderen en een actieve rol in de maatschappij (iets doen voor een ander).

6.2 Hoe we bijdragen aan de overdracht van normen en waarden

We vinden het belangrijk dat kinderen worden opgevoed tot zelfstandig en democratisch denkende burgers. De basisvoorwaarde is respect voor elkaar. Zo worden openheid, vertrouwen, begrip, solidariteit en fatsoen bevorderd. De pedagogisch professionals maken afspraken met kinderen. Ze leggen de afspraak en het belang van de afspraak ook aan de kinderen uit (passend bij het niveau van het kind)

Hieronder volgen voorbeelden van afspraken waarmee we bijdragen aan de overdracht van normen en waarden. Deze omgangsvormen doen de pedagogisch professionals voor en ze vragen deze omgangsvormen ook van het kind als dit te verwachten is van het kind op basis van het ontwikkelingsniveau en op een manier die passend is bij hun niveau.

- we praten op een prettige manier tegen elkaar (we schreeuwen niet)
- we groeten elkaar bij binnenkomst en weggaan
- we noemen elkaar bij de naam
- we eten zoveel mogelijk gezamenlijk (uitgezonderd als dit het slaapritme van een jong kindje in de weg zit)
- we laten elkaar uitpraten.
- we hebben respect voor elkaar en proberen geen ruzie te maken
- we proberen problemen mondeling oplossen

- we wachten op ons beurt en dringen niet voor
- we delen met elkaar
- we helpen elkaar
- we zijn voorzichtig met het speelgoed van de opvang
- als we tegen elkaar praten dan kijken we elkaar in de ogen
- we luisteren naar de ideeën van een ander
- we accepteren de gevoelens van elkaar (een kind mag zich boos/verdrietig /teleurgesteld voelen)
- we geven elkaar waardering ("dat heb je goed gedaan")
- iedereen mag zichzelf zijn, we accepteren elkaars verschillen
- we zijn zuinig op de natuur en gaan respectvol om met de natuur (bijvoorbeeld geen afval in de natuur, geen takken van bomen breken)

De pedagogisch professionals geven altijd het goede voorbeeld in de omgang met elkaar en de overdracht van de normen en waarden.

6.3 Het plaatsingsgesprek en de dagelijkse mondelinge communicatie

Gedurende het plaatsingsgesprek komen de wederzijdse waarden en normen aan bod. Ouders kunnen aangeven welke zaken zij van belang vinden en de pedagogisch professionals vertellen over de waarden en normen van de opvang.

Daarnaast is er de communicatie bij het halen van de kinderen. Het is voor ouders van belang aan het eind van de dag terug te horen hoe de dag voor hun kind is geweest: Hoe heeft het kind het gehad? Zijn er leuke voorvallen geweest? Heeft het kind zich bezeerd? Hierbij worden elkaars waarden en normen weer gecheckt en besproken.

Pedagogisch professionals moeten onderling dus goed communiceren om de overdracht van informatie over een kind goed te laten verlopen.

Bij het ophalen van de kinderen is er niet altijd voldoende tijd om uitgebreid te praten. Wij bieden ouders de gelegenheid om op een ander tijdstip een individueel gesprek over hun kind te hebben. Ook kan er vanuit de pedagogisch professional behoefte zijn de ouder(s) te spreken over hun kind. Soms gaan ouders daar, om uiteenlopende redenen, niet altijd of niet direct op in. Het is goed voor zowel pedagogisch professional als ouder (en uiteindelijk voor het kind) met elkaar in gesprek te blijven over een kind, om het kind te blijven volgen. Een belangrijk aspect

is de manier waarop de pedagogisch professional zowel de ouders als de kinderen benadert, respect voor elkaars waarden en normen, voor elkaars "zijn" is belangrijk. Ouders communiceren op verschillende manieren over hun kind. Soms spelen ook verschillende waarden en normen een rol. Juist omdat het over hun kind gaat kan de boodschap nadrukkelijk, stellend, emotioneel of veroordelend overkomen. Van een pedagogisch professional mag verwacht worden dat zij hier professioneel mee omgaat. Dit doet zij op de volgende manier:

- Houd een professionele houding wanneer je in gesprek bent. Dit houdt in dat je je niet laat leiden door je eigen emoties, maar in het overzicht blijft.
- Als iets je emotioneel raakt, ga je bij jezelf ten rade waar dit gevoel vandaan komt.
- Blijf uit de aanval-verdedigingsfeer,
- Vermijdt het be-of veroordelen,
- Vertrouw op je eigen deskundigheid.

Bijlage 1. Stageprocedure BSO

Omschrijving stappen	Datum uitgevoerd	Akkoord medewerker
<i>Oriëntatiefase (1-2) weken:</i>		
<i>De stagiaire is aanwezig vanaf het moment dat de medewerkers starten/komst van de kinderen en tot de ophaaltijd van de kinderen. Ze richt zich op de kinderen en het vertrouwd raken op de locatie/groep en met het dagritme.</i>		
* rondleiding gebouw/groepen		
* Gelezen: informatieboekje voor ouders		
* Uitleg gekregen over dagtaken en dagritme		
* Uitleg gekregen over schoonmaaktaken		
* Gelezen: huisregels		
* Uitleg gekregen over klaarzetten spullen eetmomenten		
* telefoonnummers gekregen, uitleg wie bellen bij ziekte		
<i>Eerste periode:</i>		
<i>De stagiaire is nu ook aanwezig tijdens het haalmoment. Ze stelt zich aan de ouders voor. Ze brengt verdieping in het contact met de kinderen. Ze doet mee in de huishoudelijke taken. Afhankelijk van de leerdoelen en kennis en ervaring van de stagiaire worden bepaalde taken sneller of minder snel geïntroduceerd. Dit is ter beoordeling van de stagebegeleider.</i>		
* Gelezen pedagogisch werkplan		
* Gelezen noodplan		
* Zet zelfstandig spullen klaar voor eetmomenten		
* Helpt jong kind op de wc onder begeleiding		
* Helpt jong kind op de wc, zelfstandig		
* Begeleidt een kind individueel tijdens spel		
* Begeleidt een klein groepje kinderen tijdens samenspel		
* Gaat met een Pedagogisch professional mee kinderen van school halen		
* Begeleidt kinderen in een conflictsituatie, onder begeleiding		
<i>Tweede periode</i>		
* Uitleg gekregen over schrijven digitaal schriftje		
* Schrijft een proefstukje in een mapje		
* Schrijft een stukje in het mapje en laat dit lezen		
* Mag zelfstandig in mapjes schrijven per:		
* Bedenkt een activiteit (klein groepje) en voert die uit.		
* Bedenkt een groepsactiviteit en voert die uit		

* Bewaakt dat alle kinderen voldoende individuele aandacht krijgen		
* Begeleidt kinderen in een conflictsituatie, zelfstandig		
* Leest de overige beleidsdocumenten en protocollen		
* Vult een observatieformulier in, onder begeleiding		
* Is aanwezig bij een teamvergadering		
* Doet samen met een Pedagogisch professional een oudergesprek		

Bijlage 2 Protocol Opvallend gedrag

Er zijn verschillende vormen van opvallend gedrag mogelijk:

Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind juist heel teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met de andere kinderen en de pedagogisch professionals. Als bovenstaande veelvuldig voorkomt, spreken we van opvallend gedrag.

Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied meer dan de ander. De één kan bijvoorbeeld sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten, andere zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk bv. aan: contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan daardoor ook opvallend gedrag vertonen.

Welke stappen dien je te nemen wanneer je opvallend gedrag bij een kind signaleert?

Signaleren

Signaleren betekent dat je opmerkzaam bent op iets dat opvalt bij kinderen. Je vraagt je af of het iets is om je zorgen over te maken. Het is belangrijk dat je niet te lang blijft rondlopen met vragen en twijfels. Als problemen tijdig herkend worden, is de kans op verergering kleiner. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling, kunnen pedagogisch professionals een bijdrage leveren aan vroegtijdige onderkenning. Als er gegronde redenen zijn om te vermoeden dat er sprake is van kindermishandeling en/of verwaarlozing treedt onmiddellijk het protocol kindermishandeling in werking.

Als pedagogisch professional dien je je zorgen en twijfels zo snel mogelijk te delen met je naaste collega('s), de pedagogisch coach en de houder.

Verhelderen

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Dit doe je door het kind eerst te observeren. Hiervoor gebruik je in dit geval het observatieformulier 'signaleren van mogelijke ontwikkelingsproblemen'.

Dit evalueer je met je naaste collega en de pedagogisch coach of houder. Na het invullen en intern bespreken van het observatieformulier, moet er een afweging worden gemaakt, of het probleem daadwerkelijk zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn. Vanaf het moment dat er stappen genomen worden is er sprake van dossiervorming. Dit dossier wordt opgeborgen in een afgesloten kast op het kantoor.

Vervolg stappen

Gesprek ouders

Het probleem hoeft nog niet helder te zijn als ouders erin worden betrokken. Juist in een zo vroeg mogelijk stadium is het goed de zorgen die er rondom een kind zijn met hen te delen. De mentor maakt daartoe binnen twee weken een afspraak met de ouders. Indien nodig kan de leidinggevende hierbij aanwezig zijn. De wijze waarop het probleem bespreekbaar wordt is van essentieel belang.

Een dergelijk gesprek moet gevoerd worden in de sfeer van 'ik maak me zorgen', ik zag dat.....teruggetrokken is of dat.....erg veel conflicten heeft, etc.

Belangrijk punt hierbij is om aan de ouders te vragen of zij dezelfde ervaring hebben. Op deze manier biedt je ouders een handreiking om erover te praten en wordt er een ingang gezocht om het probleem bespreekbaar te maken, zonder dat de ouders zich gelijk veroordeeld hoeven te voelen

Samenvattend moeten in een gesprek met de ouders de volgende punten naar voren komen:

- De ouders wordt verteld wat is opgevallen. Zorg voor feitelijke informatie.
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij dit ook opgemerkt hebben.
- De pedagogisch professional geeft aan welke zorgen zij en het team hebben.
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij die zorg delen.
- Er wordt gevraagd hoe ouders in dat geval met het bepaalde gedrag omgaan.

Als ouders zich herkennen in het opvallende gedrag, kun je samen met ouders een plan van aanpak maken. Hierin wordt beschreven hoe ouders thuis met dit gedrag om gaan, wat zou eventueel kunnen helpen. En hoe kunnen we op de groep het beste hier mee om gaan, vraag om handvaten. (kijk voor vragen tijdens het oudergesprek ook op het observatieformulier opvallend gedrag)

Je spreekt hierbij met ouders af dat je de komende (maximaal) 4 weken, het kind blijft observeren. Hierna wordt een vervolgspraak met ouders ingepland. De tijd van observeren is afhankelijk van de omvang van het probleem en de frequentie waarop het kind bij Mimine BSO is.

In het vervolggesprek evalueer je hoe het de afgelopen periode is gegaan. Je bespreekt of we op deze manier verder kunnen of dat er nog aanpassingen in het plan van aanpak nodig zijn. Het kan ook zo zijn dat er toch hulp van derden geadviseerd wordt.

Let op! Wij hebben als opvang een adviserende rol, wij hoeven de eventuele problematiek niet op te lossen en kunnen/ mogen geen diagnoses stellen. Hiervoor adviseren wij ouders om hulp van derden in te schakelen.

Observeren

Observeren is kijken en/of luisteren, waarbij dat wat gezien wordt, geregistreerd wordt. Het verschil met kijken en luisteren in het dagelijkse doen en laten ligt in het feit dat er zoveel mogelijk objectief gekeken wordt. Tijdens het kijken worden er geen conclusies getrokken en oordelen geveld. Het interpreteren van gevoelens, zoals medelijden, boosheid, geamuseerd zijn dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Ook het registreren moet zo objectief mogelijk gebeuren. Het observeren gebeurt door de mentor.

Plan van aanpak

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met de houder. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken

houdt die erin staan, zodat er voor het kind een optimale situatie ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook om de overdracht naar invallers en stagiaires toe. Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aangepast moeten worden. Als er een plan van aanpak is ontwikkeld om een bepaald probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken, dan kan er bij problemen waarop dit van toepassing is besloten worden om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing